

SZÓSZÉK – ÍRASZTALA – SZERTARTÁSOK

Pap Mária

Pünkösöd ígérete

Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: „Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak?” Péter így válaszolt: „Térjetekek meg, és keresztelkedjetekek meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitekek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélekek ajándékát.” Mert tiétekek ez az ígéret és gyermekeitekeké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk.”

(ApCsel 2,37–39)

Ünneplő Gyülekezet, Kedves Testvéreim!

Pünkösöd ünnepének kettős jelentősége van: ekkor ünnepeljük az első keresztény közösség megalakulását, tehát az egyház születését, és a szentlélekek kitöltését. A kettő elválaszthatlan egymástól, hiszen a lélek ereje segítette az apostolokat az evangélium hirdetésében, és indította arra az őket hallgató tömeget, hogy megtérjenek és tanítványokká legyenek.

Pünkösöd tulajdonképpen egy családi ünnep. Miként a családban minden születésnap alkalmával visszaemlékezünk a kezdetekre, pünkösöd ünnepén is egy nagycsalád, a kereszténység megalakulásának körülményeit elevenítjük fel. Születésnapokkor összegyűl a család, megajándékozzuk az ünnepeltet, felelevenítünk örömteli és szomorú pillanatokat, számba vesszük az élőket, és megemlékezünk a holtakról. Pünkösödkor is ugyanezt teszi a nagy keresztény család; emlékezik a kezdetekre, hogy erőt nyerjen a jelenhez és reménységet a jövődökhöz.

Mi is történt pünkösödkor, ötven napra húsvéttól?

A jézusi tanítványok a kezdeti elkeseredés és félelem után úgy döntöttek, hogy Jeruzsálemben maradnak és megvárják Jézusnak azon ígéretét, mely sze-

rint az Atya, lelkének erejével segíteni fogja őket munkájuk folytatásában. Hogy erre miért kellett éppen ötven napot várni, annak magyarázata a zsidó ünnepkörben található. A húsvét utáni ötvenedik napon tartotta a zsidóság nagy nemzeti és vallási ünnepét, a Hetek vagy Aratás ünnepét, amikor újra nagy tömegek gyűltek össze Jeruzsálemben. Az előírások szerint minden hithű zsidó férfinak ott kellett lennie a templomban, bemutatni az áldozatot, és hálát adni Istennek.

Nem véletlen hát, hogy ezen a nagy zsidó ünnepen álltak ki először a tanítványok, hogy az összegyűlt tömegnek Jézusról és az ő tanításáról beszéljenek. A bibliai tudósítás szerint sebesen zúgó szél és tüzes nyelvek kísérték az eseményt, és az apostolok megteltek szentlélekkel. A templom előtt összegyűlt zsidó férfiaknak Péter apostol beszélt Jézusról, felszólította őket a megtérésre és megkezesztelkedésre, hogy megkapják a szentlélek ajándékát, nemcsak ők, hanem gyermekeik is. Az apostol beszéde nem maradt hatástalan, és ha kissé túlzásnak is tartjuk a háromezer ember megtérését, több mint bizonyos, hogy megalakult egy közösség, amellyel útnak indult a keresztény egyház.

Pünkösöd ünnepének igazi jelentősége azonban nem a látványos külsőségekben van, nem a zúgó szélben és tüzes lángnyelvekben, nem a megtértek sokaságában, hanem abban a csodálatos ígéletben, mely Péter apostol szájából elhangzik: *„Mert tiétek ez az ígélet és gyermekeiteké ...”*

Hogy az apostol nem felelőtlenül beszélt, annak ő maga volt a bizonyossága, akinek életében ez az ígélet már valósággá vált, aki már megtapasztalta a lélek ajándékát. Azt a lelki erőt, mely Istentől jött, és segítette őt megváltozni, felnőni feladatához, és vállalni a Mester hagyatékát. Az a Péter, aki húsvét előtt háromszor tagadta meg Jézust, aki a főpapi udvarban átkozódott és esküdözött, hogy nem ismeri a názáreti prófétát, csakhogy bőrét mentse, most bátran kiállt a tömeg elé bizonyosságot tenni. A gyávából bátor lett, az árulóból hitvalló, mert Jézus ígérete Isten ajándékáról beteljesedett. Beteljesedett és valósággá vált, mert ez az ígélet nem embertől jött, hanem Istentől.

Mennyire szükségünk van nekünk is erre az ígületre, nem az emberire, hanem az istenire. Az elmúlt több mint két évtized mind emberi ígületekről szólt. Ezek az ígületek demokráciával, egyenlő jogokkal, anyanyelvhasználat biztosításával, elkobzott ingatlanaink visszaszolgáltatásával, méltányos életkörülményekkel és viszonylagos boldogsággal és elégedettséggel kecsegtettek, de lassan kiderül, hogy mennyit is értek. Most látjuk csak igazán, most ébredünk rá, hogy mennyire hamis ígületek árnyékában élünk, most, amikor a kártyavár összeomlani látszik, és nekünk el kell hordoznunk a következményeket. A nyugodt öregkor ígérete, a biztos munkahely ígérete, gyermekeink jobb és szebb jövőjének ígérete merő ábrándnak bizonyul. Bizony, az emberi ígület legtöbbször fedezet

nélküli, pedig olyan sokszor és olyan könnyen kötelezzük el magunkat. Szülő ígér gyermekének szeretetet és gondoskodást, aztán elvárja, hogy mások tanítsák, mások neveljék, mások mutassanak példát. Házastárs ígér örök hűséget társának, aztán az első vihar után útjaik elválnak. Gyermekek ígérnek gondoskodást és szeretetet szüleiknek, aztán idegenek jótékonyaságától és gondoskodásától függenek öregeink, mert a gyermekek túl távol vannak, túl elfoglaltak, túl közömbösek. Egyháztag ígér hűséget vallásos közösségének, de évekig a templom fele sem megy, és nem vállal semmilyen felelősséget. Székely tűz kokárdát nemzeti ünnepen, és teli torokból éneklí a himnuszt, de nem őrzí nyelve tisztaságát, nem ápolja hagyományait, nem ismeri történelmét, és lelkifurdalás nélkül eladja örökségét annak, aki többet fizet.

Ígérünk egymásnak és ígérgetnek nekünk, aztán semmi sem történik, csak a nagy bizonytalanság és keserűség. Igen, mert az emberi ígéretetek mindig bizonytalanok és feltételhez kötöttek. Istennel és embertársainkkal való kapcsolatunkban, kimondva vagy kimondatlanul is, ott van az igény, hogy az ígélet csak akkor teljesedik be, ha valamit kapunk cserében: anyagiakat, lelkieket, gyógyulást, segítséget.

Péter azonban nem olyan ígéletről beszél, amelyet emberi akarat vagy várákozás korlátozhat, amely bizonytalanságból és kiszolgáltatottságból születik, amely feltételhez van kötve, és soha nem teljesedik be. Péter apostol az isteni erő kitéltéséről beszél, mely mindnyájunknak kijár feltétel nélkül, és bizonyosan. Ennek az ígéletnek semmi sem szab határt – sem tér, sem idő –, hiszen nem csak rólunk, jelenlevőkről van szó, hanem a távollevőkről, nem csak rólunk, itt és most élőkéről, hanem gyermekeinkről és utódainkról. Ez az ígélet minden kor minden gyermekéhez szól, aki Isten közelségében törekedik élni.

Ennek az ígéletnek a valóságát érzi és tapasztalja meg lelkében az a kicsiny közösség, mely pünkösöd ünnepén elkötelezi magát Jézus követésére, ennek az ígéletnek a valóságát kell megéreznünk és megtapasztalnunk nekünk is, hogy erőforrása legyen életünknek és mindennapjainknak.

Sok mindenre van szükségünk az előttünk álló megpróbáló időkben. Szükségünk lesz testi erőre a munkához, türelemre és bölcsességre a mindennapokhoz, szeretetre és egyetértésre a közösségeinkben, összefogásra a nehézségek elvisezésére, de mindenekfelett a lélek erejére. Mert a test erejének korlátot szab az idő, a betegség, a nyugtalanság, de a lélek ereje korlátlan, mert istenhitünkben gyökerezik. Abban a hitben, mely meglátja a sötétségben, a megpróbáltatások között is az atyai szeretet mélységét, erejét, és reménységet nyer a holnaphoz. Abban a hitben, mely megéri és megéri, hogy Isten gyermekeként élni, lelkének töredékét hordozni áldás.

Abban a hitben, mely megláttatja velem, mennyire fontos és mennyire értékes az életem, hitem és munkám a magam, szeretteim, közösségem, és mindezen keresztül Isten számára.

Abban a hitben, mely megláttatja velem, hogy soha nem vagyok egyedül, mert egy közösséghez tartozom, egy nagycsaládhoz, melyben lehetnek ugyan ellentétek és véleménykülönbségek, de mégiscsak az enyém, és helyem van az asztalánál, feladatom a megtartásánál.

Istennek ereje itt van mibennünk és közöttünk, nemcsak pünkösdkor, hanem életünk minden pillanatában, valahányszor gyermekeiként, a kis- és nagycsaládban, a lélek erejével és a szeretet megtartásával törekedünk élni. Istennek ereje itt van velünk és közöttünk, valahányszor egy akarattal együtt tudunk lenni, felvállalva emberségünket, magyarságunkat, unitárius hitünket az Ő ügyének szolgálatában.

Áldásnak adott minket az Úr szeretteinknek és egymásnak, hogy a lélek erejével élve dolgozzunk, reméljünk, higgyünk és szeressünk, beteljesítve ígérését életünkben és gyermekeink életében.

Pünkösöd ünnepén az áldásnak ez a megtapasztalása töltse be lelkünket és erősítsen hitünkben, összetartásunkban és szeretetünkben.

Ámen